

Wil ik hier blijven?

Een exploratief onderzoek naar heroverweging van de initiële studiekeuze door eerstejaars studenten.

Maastricht University

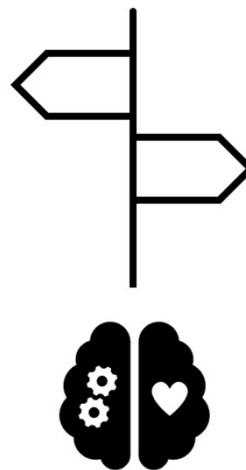
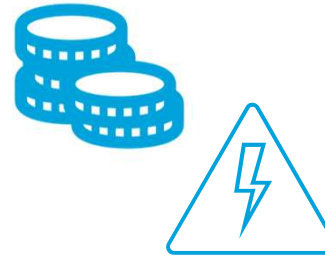
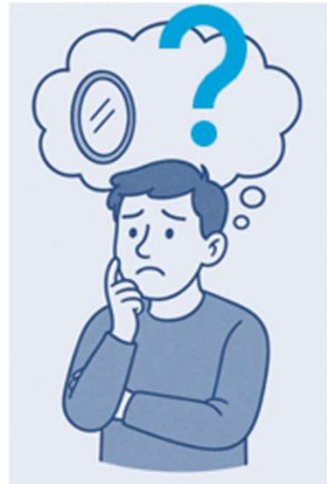
Onderzoeksteam

- Klaartje van Genugten | Zuyd Hogeschool
- Dr. Marcel van der Klink | Zuyd Hogeschool
- Prof. Dr. Saskia Brand-Gruwel | Maastricht Universiteit

**ZU
YD**

Waarom heroverweging van studiekeuze onderzoeken?

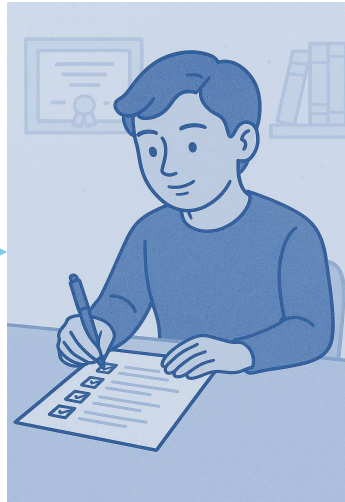

Mijn promotieonderzoek

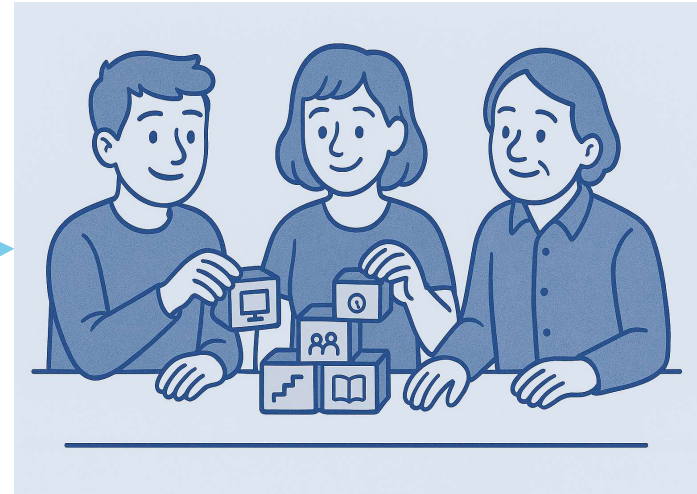
Studie 1

Studie 2/3

Studie 4

Theoretisch kader

- Studiekeuze is geen eenmalige gebeurtenis maar onderdeel van identiteitsontwikkeling (Germeijs & Verschueren, 2006)
- Vindt plaats in de context van de transitie - (Tinto, 1993)
student interacteert met leeromgeving (Eccles & Wigfield, 2005)
- (Her)evaluatie of heroverweging van keuzes: transitie als wordingsproces (Gale & Parker, 2014; Holmegaard 2015; Pop et al., 2016)
- Identiteitsonderzoek: hoe studenten initiële keuzeprocessen doorlopen bepaalt uitkomsten (Germeijs & Verschueren, 2006))
- Veel is bekend over studiekeuze voor de poort, echter....

Theoretisch model

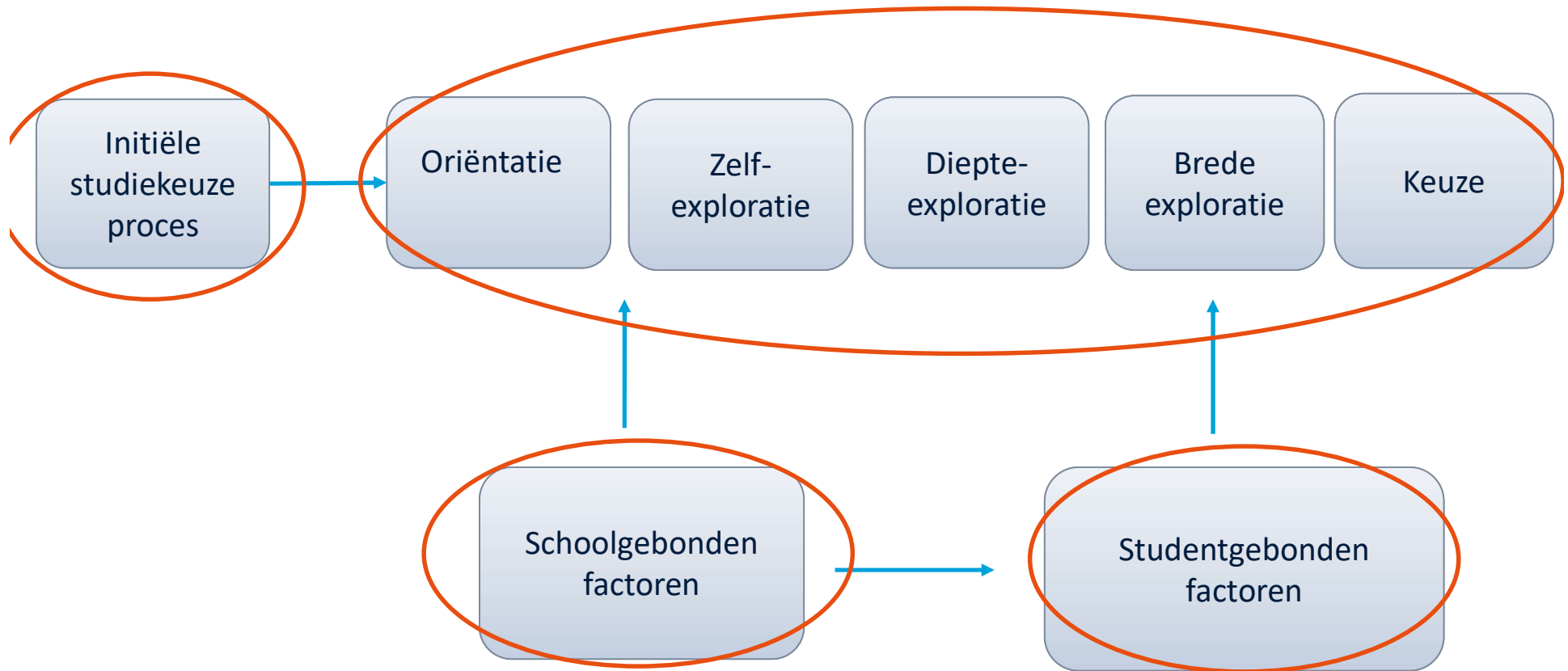
Het studiekeuzeproces

- **Vóór de poort:** vijf (**non-lineaire**) beslistaken: Oriëntate | Zelf-exploratie | Brede exploratie | Diepte-exploratie | Keuze (Germeijs & Verschueren, 2006)
- **In het eerste jaar:** brede exploratie als heroverweging:
Oriëntate | Zelf-exploratie | Diepte-exploratie | Brede exploratie | Keuze
(Crocetti et al, 2008, Klimstra et al., 2010; Van der Gaag, 2018)
- **Vóór de poort:** een hoge kwaliteit proces leidt tot betere uitkomsten
Exploratie | Motivatie | Zekerheid keuze (Meens, 2018)

Context van transitie

- Schoolgebonden factoren: organisatie, begeleiding, curriculum (Tinto, 1993; Prins, 1998)
- Studentgebonden factoren: motivatie, self-efficacy, academische integratie, sociale integratie (Robbins et al., 2004; Le et al., 2005)

Theoretisch model

Onderzoeksvragen

1. Heroverwegen eerstejaars HBO studenten hun studiekeuze en zo ja, wat karakteriseert dit proces?
2. Wat is de rol van studentgebonden factoren?
3. Wat is de rol van van schoolgebonden factoren?

Methode

- Exploratief, kwalitatief
- Semi-gestructureerde interviews met studenten en studieloopbaanbegeleiders
- Focusgruppen van studenten, van docenten
- Documentstudie (programmadocumenten)

Participanten

- 4 eerstejaars studenten van 5 bachelor programma's (20; 6M/14V)
- Voor de eerste keer in het eerste jaar
- 10 slb-ers (3M/7V; 2-10 jr ervaring)
- Tourisme | Gezondheidszorg | Economie | Internationale Studies | Techniek
- Programma's verschillen ...

Data analyse

- Kwalitatieve content analyse (Schreier, 2012)
- Deductief en inductief gecombineerd

Codeerproces

- Interview thema's als dimensies
- Betekenisvolle fragmenten
- Fragmenten coderen, ontstaan van subcodes
- 10 % Codeerwerk door 2 onderzoekers
- Atlas.ti
- Cohen's kappa 0.61 (docenten) 0.70 (studenten)

Resultaten: wat karakteriseert het proces van heroverweging van studiekeuze?

- Alle **beslistaken komen voor** bij studenten van alle programma's, maar niet iedere taak komt voor bij iedere student-> **eerstejaars studenten doorlopen een keuzeproces**
- Twee patronen:

Resultaten: het keuzeproces

(1) Geen twijfel

- Interesses
- Geen brede exploratie
- Oriëntatie | Zelf-exploratie | Diepte-exploratie | Keuze
- Geen twijfel voor de poort
- Praten met diverse mensen in hun exploratie
- Keuze om te blijven

(2) Twijfel

- Interesses niet of minder in programma
- Oriëntatie | Zelf-exploratie | Diepte-exploratie | Brede exploratie
| Keuze
- Twijfel voor de poort
- Praten vooral met ouders
- Keuze om eerste jaar te blijven, maar daarna switch

Resultaten: studentgebonden factoren

- Geen afname van **motivatie**
- **Self-efficacy**: studenten voelen zich competent
- **Academisch geïntegreerd**
- **Sociaal geïntegreerd**: belang van contacten met medestudenten wordt erkend maar voornamelijk voor studiegerelateerde zaken

Resultaten: schoolgebonden factoren

Verschillende elementen komen voor doorheen alle programma's maar de mate waarin ze voorkomen, verschilt.

Curriculum

Begeleiding

Conclusie en discussie

- Studenten heroverwegen hun studiekeuze → het keuzeproces bestaat
- Twee patronen, onderscheidende factor is twijfel, dan brede exploratie
- Impact studentgebonden factoren op heroverweging onduidelijk: meer onderzoek
- Schoolgebonden factoren kwamen spontaan op bij alle opleidingen, maar de impact ervan verschilt: curriculum en begeleidingsfactoren HERZIEN
- Waarschijnlijk niet taak-gerelateerd maar procesgerelateerd
- En afhankelijk van het programma
- Maar ook daar: meer onderzoek nodig

Beperkingen

- 20 gemotiveerde studenten, generaliseerbaarheid
- Moment van interviews: geen uitvallers
- Kwaliteit van de denktaken is niet gemeten
- Hoe spelen studentgebonden factoren een rol?
- Rangorde schoolgebonden factoren?
- Verband met kenmerken programma's?

Aanbevelingen voor de praktijk

- Eerstejaars studenten doorlopen een proces van heroverweging van studekeuze; help ze daarbij
- Begeleiding die intensief is, rekening houdt met studentgebonden factoren en gericht is op ondersteuning bij maken keuzes wordt gewaardeerd door studenten
- Maak twijfel bespreekbaar!

Vragen?

klaartje.vangenugten@zuyd.nl